

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József közredmondója, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fränkl Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szótküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 „ | Egyes szám ára 16 fillér.

A királyi kézirat.

Khuen-Hédervary gróf minisztereinek.

(A „Délvidéki Lapok“ saját telefon-értesítése.)

Az országos szabadelvűpárt ma délelőtt tartotta meg értekezletét. A helyzet ma külsőleg is rendkívüli. Künn az utcán a párt helyisége előtt az emberek ezrei tolonganak visszatartott lélegzettel lesve a híreket. Bent 10 órakor br. Podmaniczky megnyitja az értekezletet, a melyen teljes számban vesznek részt a képviselők. A megnyitó beszédben precízírozza, hogy a helyzetből kifolyólag három irány él a pártban. Egyik a feliratot, másik a határozatot, a harmadik az agyonhallgatást akarja a hadparancsossal szemben.

Rögtön szólásra emelkedett Khuen-Hédervary gróf és felolvassa a királyi kéziratot, mely bevezető soraiban a korona mély sajnálatát és fájdalmát fejezi ki a magyarországi állapotok felett és azzal végződik, hogy Khuen-Hédervary gróft a kormányalakítással megbizsa, illetve kinevezi újból minisztereinnökké.

Halotti csöndben hallgatták meg a királyi kéziratot s Khuen-Hédervary gróf nyomban kijelentette, hogy csak ideiglenesen vállalta el a megbizást.

Ezután majdnem az összes vezető politikusok felszóltak, közöttük Apponyi Albert gróf. Elvi megállapodás nem tudott létrejönni, úgy hogy kénytelenséggé lett annak kimondása, hogy a párt este 6 órakor folytatja értekezletét.

A hangulat a városban nyugtalan és izgatott. A Budapesti Közlöny és az összes fővárosi lapok külön kiadásban közlik a királyi kéziratot.

Karánsebes ünnepe.

Karánsebes városa f. hó 21-én nevezetes napot ünnepelt. — Az új városházát avatták fel. Az ünnepség rendezése összhangban volt az ünnepelt eredménnyel. — Minden ízében méltóság és bensőség jellemezte. Határozottan jól esett, hogy nem láttuk azt a sablont, mely a kisvárosi e fajta ünnepélyeket rendszerint vásári komédiává szokta lesülyeszteni.

Mozsárágyu darrogását, fehér ruhás leányokat, fekete kabátos dalárokat és egyenruhás tüzoltókat könnyű szívet nélkülöztünk a jó ízű diadalára és a rendezőség díszletére.

A komoly keretnek azután a tartalmát is pose nélküli, őszinte igaz bensőség jellemezte. Az ünnepség lefolyásáról a következőkben tudunk beszámolni.

A vendégek fogadása.

A Lugosról érkező vonatonál Burdia polgármester személyesen fogadta az érkező vendégeket.

A legnagyobb sajnálattal konstatáljuk, hogy ő méltósága, Pogány Károly vármegyénk főispánja az ünnepségen nem vett részt.

A lugosi vonattal érkeztek Jakabffy Imre ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, Fialka Károly alispán, László Sándor főmérnök és még többen, a kik mindannyian a fogadtatásra megjelent polgármester részéről legszívesebben módon fogadtattak és a rendelkezésre álló fogatokon a városba vonultak.

A diszközgyűlés.

A 11 órára kitzított diszközgyűlés megnyitása előtt az idegenek a felavatandó új városházát tekintették meg, a mely külsőleg könnyed formával és diskrét díszítéssel kellemes benyomást tesz.

Belső berendezése praktikus, kényelmes és a megfelelő pitecokban előkelő.

A hivatali helyiségek tágasak és világosak, úgy hogy a szellemi munkában erőlködő hivatalnoknak nem kell megbirkoznia a sötétség, szeny és fullasztó atmoszférával, mely fájdalom, középületeinket és hivatalainkat általánosan jellemzi.

Pontban 11 órakor Burdia polgármester megnyitotta a közgyűlést.

Az emelvényen a polgármesteren kívül Jakabffy Imre, Fialka Károly, Berlogia kuriai bíró és a tanács tagjai foglaltak helyet.

Az ülés természet disztinívált közönség zsufoltság töltötte meg.

A kir. bíróság ügyészség és a háziezred tisztikara testületileg jelentek meg.

A karzat a hölgyek által volt elfoglalva.

A polgármester lendületes rövid beszéddel, melyet úgy németül és románul is elmondott, az ülést megnyitván, felhívta Bartolomei János városi tanácsost a diszbeszéd megtartására.

A felhívott tanácsos román nyelven egy alapos és mély tanulmányról tanuskodó vázlatban Karánsebes történetét adta elő, mely annyira érdekesen világítja meg a város történetét, hogy azt lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük.

E beszéd elmondása után a jelen voltak melegen üdvözölték Bartolomei tanácsos urat.

A banket.

Délután 1 órakor banketre gyülekezett az ünneplő közönség.

Majdnem hétszázan voltak a részt vevők.

A hangulat emelkedett és élénk volt a pohár köszöntők sorát Burdia nyitotta meg a királyt életve.

Utána sorrendben Brankovics, Fialka, Jakabffy, Bartolomei, a házi ezred őrnagya Pfeiffer tanár, Popez és Zavorján mondotak sikerült felköszöntőket a melyek mind meleg visszhangra találtak és különösen Brankovics, a ki a távollevő főispánraemelte poharát.

Délután 4 óra volt már, midőn a közönség oszladozott.

A délutáni vonatokkal a vendégek is távoztak avval a benyomással, hogy Karánsebes város közeletében él lüktet egy helyes akarat egy helyes irány és hogy a vezetőség tudja a közönséget egységesen ezen akarat és irány megvalósítására felé vezetni. (Hj.)

Villamosék viselt dolgai.

Csak nincs is jövedelmezőbb vállalat a monopoliumnál. Pláne, ha nélkülözhetetlen javak termelését lehet monopolizálni. Mert ez már valóságos diktatúra. Vezet. S mi csak azt nem értjük, hogy nem jött még lev valamely értelmes kapitalista pl. a levegőnek, víznek monopolizálására. Minő mérhetetlen és kényelmes forrása volna ez a gazdasági diktatúrának. Levegőt és vizet kizárólag gyártván, tetszés szerinti árakban és adagokban szolgáltatná a fulladozó és epedő fogyasztóknak. Esetleg semmitse, vagy csak igen mérsékeltlen, — már amint a vállalkozó zsebe megkivánná. S az a nagyszerű e rendszerben, hogy ez ellen a fogyasztók semmit sem tehetnének. Legfeljebb elpusztulhatnának, — de mindenesetre fizetnének.

Igazán remek intézmény a monopoliom.

Példa: a mi villamos vállalatunk. Ez a derék ipartelep napról-napra okosabban kezdi helyzetének előnyeit felhasználni. Kötelezve volna ugyan pl. egynemely iparosnak egész nap, egyenlő erősségű áramot szolgáltatni. De mert úgy találta, hogy saját jól felfogott érdekében sokkal észszerűbb, ha csak akkor látja el őket árammal, amikor neki tetszik: napjában néhányszor, — egyszerűen sztrájkol, a munkagépek legnagyobb örömére. Az utcái világítást sikerült kész satirává fejlesztenie a kis villamosnak. Egész utcák vannak, amelyeknek lakói az egyáltalában nem izzó lámpák keresve mély bánattal és meghatottsággal gondolnak a régi és sokat szidott petroleum lámpákra.

Mert ezek semmit se értek ugyan, de legalább ezt szerényen be is vallották s nem követelték a balandóktól annak elhívését, hogy ők világítanak. Nem így a villamos! Ez nem csak ezt, de ráadásul pénzt is követel e jámbor esalásért. Aki pedig mindezt nem hiszi, ajánljuk menjen végig este 10 óra felé a karán-

Podwinetz Izidor butor, pénzszekrény, varró- és irógép- Izzabella-(főtér) varrógép és kerékpár főraktára javító - műhely Lugos saját házában.

sebesi utcán vagy a bogsáni utnak a vasútig terjedő részén. Egyszerűen meg lesz hatva attól a csodás eredménytől, amelyet az ezen utakon elhelyezett néhány lámpa a fény elnyelésében elér. Egynemelyik ezt a produkeziót annyira viszi, hogy ama világosságnak egy sugara se jő ki belőle, mely az utak megvilágítására volna hivatva.

Ami pedig a bogsáni utnak a vámon túl terjedő részét illeti, hát itt már valóban szemfényvesztő példáját nyújtja a derék vállalat a monopolizálás előnyeinek. Itt a tényállás az, hogy az ugynevezett Svájczig terjedő ut nagy része be van építve. S az itt levő házakban éppoly jó nevelésű és rendes adófizető polgárok laknak, mint te-zem, a városháza körül. Amiből nyilvánvaló, hogy ezeknek személy- és vagyonbiztonsága éppenny megköveteli az uttest megvilágítását, mint te-zem, — a városháza környéke. S tudunkkal villamosok kötelesek is néhány lámpát ez uton felállítani. Ezzel szemben a valósághoz híven adjuk tudtára mindazoknak, akiket illet — s itt nemesak villamosokra gondolunk — hogy a sinek mellett felállított oszlopon kívül semmi nyoma itt villamosok létezésének. Aminélfogva aztán e nagy uttesten esti 6 órától fogva oly átláthatatlan sötétség uralkodik, hogy annak leple alatt e vidék összes, rendőrileg különben is teljesen védtelen lakói, a legzavartalanabbul volnának eltehetők láb alól.

De hát mit törődik a derék villamos a város közbiztonságával? Sőt mit törődik ő a közvilágítással? Arra való a város urai. S ha ezek nem érdeklődnek ily esekélyesség iránt, ő csak nem fogja magát megerőltetni. Annál kevésbé, mert így sokkal jövedelmezőbb.

Am nagyon téved a villamos. Kijelentjük, hogy ezt a botrányt tovább nem tűrjük. S majd lesz gondunk rá, hogy amit ő sötétben hagy, mi kellően megvilágítsuk.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Diszbeszéd

mely tartatott Karánsebes új városházának 1903. évi szeptember hó 20-án történt felavatása alkalmával, Bartolomei János városi tanácsos által.

Összejöttünk a mai napon az új városháza — szerény viszonyaink között mondhatni emlékezetes palota — ünnepélyes felavatására, mely ház tekintélyes áldozatok mellett évszázadokra lett felépítve Karánsebes város általános és politikai közigazgatásának.

De mert a történelem az élet mestere: engedjék meg, hogy ezen ünnepélyes felavatás alkalmával futólagos pillantást vessek városunk multjára, melyhez az itt összegyűltek legnagyobb részét számos kellemes és kellemetlen emlékek kötnek. Soknak az urak közül szülőhelye ez a város; itt kezdték meg a lét iránti nehéz küzdelmüket: sokan szenvedtek a sors súlyos csapásai folytán ezáltal, hogy elvesztették azt, a mi a világon legbecesebb, legdrágább; és a természet törvényes folyásaként — melynek az emberi hatalom ellen nem állhat — közülünk soknak a esontjai itt fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Kötelességünk néhány pillanatig városunk multjával is foglalkozni, elődeink iránti kegyelet és elismerésből is, hogy a multból tanulságot

UJDONSÁGOK.

Hosszu Vazul püspök felszentelése. Balázsfalváról jelentik: A lugosi gör. kat. egyházmegye új püspökét, dr. Hosszu Vazul hétlőn szentelte föl püspökké dr. Mihályi Viktor érsek és metropolita, dr. Radu Demeter nagyváradi püspök segédletével. Az érseki egyházmegye főkáptalanja is részvett a szertartáson, de az új püspök családi gyászja miatt csak esőszerű egyházi ünnepség volt. A lugosi beiktató szintén esőszerű ünnepségek között fog lefolyni.

Deák-ünnep. Deák Ferencz születése 100-ik évfordulójának egy diszközgyűléssel való megünnepelesét határozta el Krassó-Szörény vármegye közönsége május hó 13-án tartott közgyűlésén, azzal, hogy ezen a diszközgyűlésen Deák Ferencz életnagyságu képét leleplezi. Az ünnepelés módzatainak megállapítására kiküldött bizottság Deák Ferencz képének megfestésével Déry Béla festőművészt lizta meg.

Halálozás. Rég előrelátható volt s a mitől a család és barátjai annyira tartottak, vasárnap délelőtt be is következett. Salinsky Mihály ebendorfi nagybirtokos, hosszas szenvedés után, életének 52-ik évében folyó hó 20-án d. e. 10 órakor jobbléte szenderült. A mélyen sujtott özvegyen s négy gyermekén kívül az élte delén elhunyt s nagyrebecsült férfit, kinek halála széles körben igaz részvételt keltett, számos rokon gyászolja. Többek között veje Geutsch Arthur, Berdach Ignác, a lugosi népbank főkönyvelője és Szidon József könyvnyomdatulajdonos. A boldogult a »Népbank« és a »Concordia« pénzüntézetek igazgatósági tagja volt. Temetése, a izr. egyház szertartásai szerint, nagyszámu és előkelő gyászoló közönség részvétele mellett hétlőn d. n. 4 órakor volt. Dr. Haudler Simon főrabbi a ravatalnál szivhez szóló beszédben bucsuztatta s a kedves halottat, míg a templomi énekkar közreműködésével az egyházi szertartást Bruder József főkátor végezte. A végtisztelet megadására, Suttag Ferencz kir. tanácsos, vezérigazgató élén a Lugosi Népbank tisztviselői is megjelentek. A Lugosi Népbank külön gyászjelentést is bocsájított ki. Képviselve volt nemkülönbén a »Concordia« pénzüntézet is.

meríve jövő magatartásunkat a szerint alkalmazhasuk, belépve erényes őseink nyomdokaiban.

Mikor, hogy és ki által alapított Karánsebes? ezen kérdésre eddig biztos történelmi adatot nem nyertünk.

A Peutingeri táblákból azonban biztosan tudjuk, hogy a rómaiak két illetve három jól ismert ut felett rendelkeztek, hogy Dáciába beléphessenek, vagyis azon országba, melynek területéhez városunk az ókorban tartozott. Az egyik ut a Cserna folyó torkolatánál vette kezdetét, és vezetett Méhádia, Kornya és Teregova községeken át egészen a Temes folyó azon helyéig, a hová a »Bisztra« hegyi patak vad hullámaint öntötte, a jelenlegi Zsuppa község közelében.

A második ut a Duna folyamánál körülbelül a jelenlegi Ó-Moldova községnél vette kezdetét, és folytatódott a Kárpátok alján Butyin, Berzova és Ezeres községekben keresztül ugyancsak a Bisztra és Temes folyók egybefolyásáig. Itt, a Temes folyó valószínűleg mindkét partján találunk egy római tábor-tibiscum név alatt, melynek maradandó nyomai a zsuppai nagybirtokos malom kertjében jelenleg is láteznek.

A dákok, egy vitéz, kitarító, vállalkozó és azon időben egy bizonyos eléggé magas műveltséggel bíró nép még Augustus császár alatt foly-

Hymen. Argalas Samu karánsebesi járási szolgabíró eljegyezte Muhos István m. kir. erdőmesternek ritka kedves és szép leányát, Stefit, Facseton.

Football - matsch. Labdarugóink a vasárnapon Verseczen megtartott revanch mérkőzésen kudareztot vallottak. A verseczi sport-egyesület két goaljával szemben ezuttal mi eredményt sem tudtak felmutatni. Az ok azonban abban keresendő, hogy a pálya rendkívül felázott volt s kavicsokkal feltöltve, a mi nemesak, hogy nehezítette, de lehetetlenné tette a hozzá nem szokott footballistáink játékát. A kudarezhoz azonban kétségtelenül nagy részt hozzájárult a hanyagság. Mert mint sajnálattal értesülünk, labdarugóink az utóbbi időben fel-tűnő módon negligálják e testedző sport gyakorlatát. Pedig az eddig elért szép sikerek után, igazán kár volna.

Keressd az asszonyt. Vakmerő elszántsággal tört Lázár Petru honorisi fiatal földmives életére társa Bandu George. Tegnap délután Honorison bucsu volt. A nagykorosma előtti téren mintegy 400 ember gyűlt össze a táncmulatsághoz. A vigadok között ott volt Bandu George is, ki már rég sanda szemekkel nézte a 24 éves Lázár Petru legyeskedését felesége közül. Utóbbi ugyan maga is nős és három gyermek apja. Ugy négy óra tájt Lázár is a mulatók közé vegyült. Bandu felhasználva az alkalmat, hirtelen revolvért rántott az előtte ép elhaladó vetélytársát minden előbbi szóváltás nélkül hátba lötte. A szerencsétlen embernek a golyó a bal lapoczká között hatolt a testébe s ő menten összeesett. Sebe életveszélyes. Életben maradásához semmi remény.

Rejtélyes lelet. A Bésán-féle vízi-malom közelében ma korán reggel Szuba Paszku timárlegény bőrt áztatott. Munkálkodása közben a Temesben egy fimagzat hullájára talált. Az esetről nyomban jelentést tett a rendőrségnek s Major Jakab városi orvos megállapította, hogy az 5-6 hónapos fimagzatot erő-zakosan elhajtották. Az angyalesinálóknak ezideig még nem akadt nyomára a rendőrség.

tonosan megtámadták a római birodalmat, és idővel sikerül is a rómaiaktól adót kieroszakolni.

Traján császár, hogy birodalmát ezen támadások ellen biztosítsa, és hogy a szegény letes adófizetés alól felszabadítsa, Krisztus után 105. évben két hadjáratban leigázta Dáciát és római tartománynak nyilvánította, miglen a tartomány fővárosát Sarmisegetuzát elnevezte Ulpia Trajánának.

A római uralom Dáciában 150 évig tartott, mig Aurelián császár alatt a seregek visszavonásával Mősiában, a római legiók által végleg elhagyatott.

Az ugynevezett Tibiscum tábor a talált nyomok szerint ki volt terjedve, és a legjelentékenyebb hadászati jelentőséggel bírt, mert a peutingeri táblákban két kis toronnyal van eljegyezve, mely tornyok falakkal és kapukkal vannak összekötve. Innét vezetett az ut tovább a Bisztra völgye és a vaskapun át Erdélybe.

Merem most állítani, hogy a harcosok, a római seregbeliek 25 éves tiszteletreméltó szolgálata után elbocsátva, valamint a segédsapatok, melyekkel minden sereg rendelkezett, következésképp a XIII. ikerlegió Tibiscumban volt állomásozva, és hogy ezen csapatbeliek első lakói voltak, illetve hogy ők alapították Karánsebest.

(Folytatása következik.)

Sternheim Jenő butor-, épület-, portál - asztalos **Lugos** Széchenyi-utca 23. szám alatt. **Rajzok és költségvetések** díjmentesen készíttetnek.

Mi lesz a buzilási fürdővel?

Buziásról írják: Igen fontos és érdekes gyűlést tartott a múlt hétfőn Buziás község képviselő-testülete. A gyűlés egyetlen tárgyát a fürdőnek a község részére való megvétele képezte. Hogy mily súlyt fektet Buziás lakossága e fontos ügyre — mert hisz a község jóléte, fejlődése, szóval egész jövője szoros összefüggésben áll a fürdő sorsával — bizonyítja az a körülmény, hogy a gyűlésen 24 községi képviselő testületi tag jelent meg. Miután Feicht Béla községi jegyző Unger József főszolgabíró felhívására a fürdővétele vonatkozó indítványt előterjesztette, élénk eszmecsere támadt, a melynek befejeztével a fürdő megvétele elvben egyhangulag elhatározottat ha annak vételára 220.000 forintot tul nem haladja, mely összeg egy pénztáratnál eszközölendő 300.000 forintos kölcsönből találna fedezetet. Az értekezlet erre egy 10 tagú bizottságot küldött ki, hogy a fürdőtulajdonosokkal a nozot határozatot közölje s az adásvevési módokat állapítsa meg. A küldöttség, mely Scholtz Endre, Hoffmann Károly, Szöllősy Gyula, Bernhárds Géza, Feicht Béla, dr. Poritiu Romulus, dr. Schopf József, Benedek Géza, Grundhauser János és Brasch Mór tagokból állott, másnap a fürdőtulajdonosokkal érintkezésbe lépett, de a tárgyalás eredménytelenül folyt le, a menniben a fürdő vételárát 300.000 forintban állapították meg a tulajdonosok, egyben megjegyezve, hogy a fürdőre bérlek akadtak, a kik hajlandók 20.000 frt évi haszonbért fizetni és 3 éven belül ezen vételárért a fürdőt meg is veszik. Ilyen körülmények között a község a fürdőmegvételel egyenlőre kénytelen visszalépni.

Gyilkosság a hucsun. Hétfőn éjjel kegyetlen vérengzés színhelye volt Zsures község. A falu népe bucsu ünnepet ült s a korema előtt zajos élet folyt. Néhány legény ekkor Farkas József társak hiányát érezte s felkeresésére indultak. Jó fél óra múlva ők a bajtársal hazulról csakugyan előkerültek. Alig melegtek bele azonban az ivásba, egyik a másik után kötekedni kezdett Farkassal, majd birokra keltek. A dulakodás közben valamelyik kést ráutott s leszúrta Farkast. A tettest nyomozzák.

A vármegyei tisztviselők országos egyesülete. A belügyminiszter jóváhagyta a vármegyei tisztviselők országos egyesületének alapszabályait. Az egyesület alakuló közgyűlését Beniczky Lajos pestmegyei alispán mint ideiglenes elnök, ez évi október hó 4. napjára hívta egybe. A szeptember hónap 27-ére tervezett határnap alkalmatlanak bizonyult, mert számosan közölték Beniczkyvel, hogy szeptember hónap végén őszi közgyűlés előtt áll törvényhatóságuk és így ha az alakuló közgyűlés szeptember 27-én tartatnék meg, elfoglaltságuk következtében nem vehetnek részt. Beniczky alispán ennél fogva indítatva érezte magát a közgyűlést október hónap 4-ére kitűzni és az erre vonatkozó külön meghívók már a napokban szét is küldetnek. A közgyűlést megelőző napon, vagyis október hónap 3-án délelőtt a szűkebb körű végrehajtó bizottság fog ülést tartani, hogy a közgyűlés tárgysorozatát előkészítse.

A titkos szerek elárúsítása. A belügyminiszter szabályrendeletet adott ki a titkos szerekről. A rendelet, amelyet a hivatalos lap nem régen közölt, az összes titkos szerek és speciális szereknek elárúsítását csak az esethez engedeli meg, ha az árusító gyógyszerárts (droguista) vagy gyógyszerész az elárúsításra vonatkozó szándékát a belügyminiszternek bejelenti s a miniszterium a bejelentést tudomásul veszi. A bejelentés alkalmával az orvosságból négy adag, az ajánlás és használati utasítás szövege is bemutatandó, valamint a csomagolás módja is és mindezen változtatni büntetés terhe alatt tilos.

Kutya helyett a feleségét lötte

agyon. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap előtt a torontálmegyei Iltvarnokon Csánidi Mátyás odaváló gazda házában. A gazda ugyanis feleségével künn aludt a tornácson, a mikor egyszerre vad kutyaugatás riasztotta őket fel álmukból. Az asszony fölkel s körülnézett az udvarban s látta, hogy idegen kutya van benn. Erre azt mondta férjének, hogy menjen be a fegyverért s löjje le a kutyát. A gazda úgy is tett, szerencsétlensége azonban a sötétben a lövés félre ment s a golyó az asszonyt találta, a ki nyomban összeesett. A férj kétségbeesetten futott orvosért de az asszony néhány óra múltán sebébe belehalt.

Az árvapénzek. A vármegyénél az összesítetten kezelt gyámpénztári pénzkészlet a törvény értelmében tudvalevőleg csak ingatlanra adható ki kölcsön vagy jó hitelre pénztáratoknál helyezhető el. A törvény megfelelő szakaszai sehol nem engedik meg azt, hogy a pénzkészletet a gyámpénztár az adóhivatalban helyezze el és ennek dacára a belügyminiszter arról győződött meg, hogy legtöbbszörre mégis csak oda teszik a pénztárak készleteiket. Utasította tehát mai leiratában az összes törvényhatóságokat, hogy gyámpénztári készleteiknek az adóhivatalba helyezését szüntessék be, a régieket pedig vonják be fokozatosan.

Szatócok figyelmébe. Azon szatócok és vegyeskereskedők, a kik képes-levelezőlapok árusításával is foglalkoznak, a kereszminiszternek egy újabb rendelete értelmében ezen cikkre külön ipari igazolványt váltani kötelesek. Ennél fogva felhívattak mindazon szatócok és vegyeskereskedők, a kik ezen cikkek árusításával foglalkozni kívánnak, hogy ily tartalmu ipari igazolványt mielőbb váltssanak.

Gőzhajózás az Aldunán. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási r. t. igazgatósága közhírré teszi, hogy Zimony—Orsova és Galacz között f. é. október hó 1-vel az őszi menetrend lép életbe s hogy ennél fogva az ezen vonalon f. é. február 28. óta érvényben álló nyári menetrend f. é. szeptember hó végével a következő módon szűnik meg: Zimony és Orsova között: Az utolsó felfelé menet Orsováról Zimonyba október 1-én, az utolsó lefelé menet Zimonyból Orsovára pedig október 2-án lesz. Orsova és Galacz között: Az utolsó lefelé menet Orsováról Galaczra szeptember 29-én, az utolsó felfelé menet Galaczról Orsovára pedig szeptember 30-án lesz. A nyári menetrend helyett f. é. október 1-én őszi menetrend lép életbe, mely szerint a zimony—orsovai, illetve a turnseverin—galiezi vonalon hetenkint két-két hajójárat lesz és pedig: I. Zimony és Orsova között. Minden vasárnap és szerdán; első menet október 4-én Orsova és Zimony között. Minden kedden és szombaton; első menet október 3-án. II. Turnseverinből—Galaczra. Minden vasárnap és szerdán; első menet október 4-én. Galaczról—Turnseverinbe. Minden szerdán és szombaton; első menet október 3-án. Kedvező vizállás, illetve időjárás esetén Orsova és Turnseverin között összekötő hajójáratok lesznek; az Orsova felett és Orsova alatt fekvő állomások egymásközti forgalmában azonban az őszi menetrendben közvetlen menetjegyek nem adhatnak ki.

A vonaton nem szabad dohányozni. A finanszminiszternek és a trafikussoknak alighanem kellemtelenséget fog okozni Láng Lajos kereskedelmi miniszter, a kihez a magyar vasutak igazgatói fölterjesztést intéztek. Ausseeben tartott értekezletükön ugyanis annak szükségességét, hogy a vasuti kocsikban a dohányzást korlátozzák, ünnepélyesen kimondották. Ha tehát a kereskedelmi miniszter az ő észjárás-

sukat helyesnek tartja, akkor nemesak a vasut fülkében, de még a folyosókon sota lesz szabad füstölni. A szivarozást és a pipázást ezenkívül még a váró- és éttermekben sem engedik meg és a perronon is csak a lokomotivnak lesz szabad füstöt erregetni. Minden vonatnál akad ugyan majd olyan kocsi, a melyben dohányzást megengedik, de hát ez nem sokat használ, mikor ma már mindenki szivarozik. Különösen a helyi érdekű vasutakon szenvednek majd a dohányosok, mert ott az első és második osztályu utazók számára rendszerint csak egy kocsit tartanak fenn s így a viczinálison a dohányzás lehetetlenség lesz, föltéve, hogy az utas szivarja kedvéért nem sétál a vonat mellett. Azok, a kik nem szerelik a dohányfüstöt s a kik ma sokat panaszkodnak a szivarzók ellen, bizonyára örömmel fogadják a vasuti igazgatók tervét, ellentétben a finanszminiszterrel és a trafikussokkal, a kik nagy kárt szenvednek, mert hát tudják, hogy az elmulasztott szivarozás és szerelmet nem lehet kipótolni. A kérdés különben az, hogy a kereskedelmi miniszter ebben az ügyben milyen álláspontot foglal el és hogy szentesíti e a nemdohányzók érdekében hozott határozatot?

TÖRVÉNYKEZÉS.

Rágalmazó ügyvéd. A jogász körökben nagy érdeklődéssel néztek szombaton a Bozsgán Flóris karánsebesi ügyvéd elleni rágalmazási per végkifejleményeinek elébe. Két éve, hogy Bozsgán Flóris egy sommás perből kifolyólag felebbezéssel ott a karánsebesi kir. törvényszéknél. Kudarcot vallott azonban s e fölötti elkeseredésében Berzay Károly, Fehér Antal karánsebesi tiszti bírák, valamint Dr. Jurka, jelenleg temesvári kir. ítélőtáblai bíró, mint a felebbeviteli tanács tagjai ellen hivatali hatalommal való visszaélés és csalás miatt emelt vádat az ottani kir. ügyésszégnél. A államügyész, tényálladék hiányában megtagadta a vád képviselést s a három bíró, rágalmazás címén indította meg erre az eljárást Bozsgán ellen. Ez ügyben a helybeli kir. törvényszék, mint delegált bíróság, többszöri elnapolás után szombat délután ítélkezett s Bozsgán Flóris ügyvédet, a Btk 260 §-a eső egy rendbeli folytatolagos rágalmazás vétsége miatt a 92 § alkalmazásával, 15 napi fogházra átváltoztandó 300 koronára pénzbüntetésben el is marasztalta. Vádolt s a kir. ügyész felebbezett. Utóbbi a büntetés súlyosbitása végett.

TÁVIRATOK.**A helyzetről.**

Első helyen közölt hírünkön, felül, lapunk zárta előtt még a helyzetről a következő táviratokat kaptuk:

Budapest, szeptember 23. (A »D. L.« eredeti távirata). A királyi kéziratban a Chlopyi hadparancsról említés nem tétetik.

Budapest, szeptember 23. (A »D. L.« eredeti távirata). Általános az a hiedelem, hogy a szabadelvű párt délelőtti értekezlete folytán Apponyi pártjával együtt kilép a szabadelvű párból. A döntés az esteli értekezletek lefolyásától függ.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, szeptember 23. (A »D. L.« eredeti távirata). A József köruton ma reggel 9 órakor leütötték és kirabolták a pénzeslevélhordót. A tettes, egy uriasan öltözött egyén elmenekült.

1628. végrh. sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági vhajtó az 1881: LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. jbiróság 1903. évi V. I. 1845. sz. végzése következtében dr. Handler Rezső ügyvéd által képviselt öz. Sármezey Manóné és trs. javára. Buschbach Ferencz ellen 2081 k 30 f és jár. erejéig 1903 aug. 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 744 kra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló. kocsi, szerszám. serlések, szobabutor stb. nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíróság 1903. évi V. I. 1845/2. sz. végzése folytán 2081 k 30 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi július 30. naptól járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódij és eddig összesen 83 kor. 80 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Szilváshely telep községben leendő eszközzésére 1903 október 5-én, d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz. fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. tcz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lugos, 1903 szeptember 16.

Schieszler Vilmos, kir. bir. vhajtó.

1544. vh. sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági vhajtó az 1881: LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. jbiróság 1903. évi V. I. 789. sz. végzése következtében dr. Ember György ügyvéd által képviselt Feilinger József javára, András Juon ellen 50 kor. 86 fill. s jár. erejéig 1903 augusztus 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 620 korra becsült 2 ló, kocsi, szerszám és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. jbiróság 1903. évi V. I. 789/5. sz. végzése folytán 50 kor. 86 fill. tőkekövetelés, ennek 1902 aug. 27-től járó 5. százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódij és eddig összesen 70 kor. 25 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Kavaránban alperes lakásán leendő eszközzésére 1903 évi szeptember hó 30. napjának, délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. tczikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. tcz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lugos, 1903 augusztus 5.

Schieszler Vilmos, kir. bir. vhajtó.

1663, 1664. végrh. sz. 1903.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági vhajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járásbíróságnak 1899 évi V. I. 509 és 1902. VI. 2169 sz. végzése következtében Dr. Handler Rudolf ügyvéd által képviselt Sármezey Manó és Manóné javára Vagner Lajos 15290 és 15290 k. 03 fill és jár. erejéig 1899 évi apr. 28-án 1902. szept. 12-én kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1021 korra becsült kocsi, borjú, cséplőgépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíróság 1899. évi VI. 590 és 1902 VI. 2169 sz. végzése folytán 15290 kor. és 15290 kor. tőkekövetelés, ennek 1898 évi okt. 1 és 1901 május hó 29 napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódij és eddig összesen 220 kor. 09 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig a szilváshelyi telepen alperes lakásán leendő eszközzésére 1903. évi október hó 2 napján, délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. tcz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lugos, 1903 szept. 15.

Frank Zoltán, kir. bir. vhajtó.

Klein Samu

szobafestő és mázoló

Lugos, Szendrő-utca 5.

Csorba István

elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3.
Strasser-kávéház átellenében.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képeretekre 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden szinben.

Mindenkor kaphatók:

Recht és Schwarz ezégnél **Lugoson.**

Egy lakás kiadó

I-ső emeleten 4 szoba és mellékhelyiségek, **Korona-utca 2. sz. a.**

Bővebbet ugyanott Rosenthal Adolfnál.

asztalos - műhelynek

megfelelő helyiség vagy külön álló ház bérbevétele kerestetik.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

Szidon József első délmagyarországi villanyerőre berendezett könyvnyomdája Lugoson (Vértes-palota).